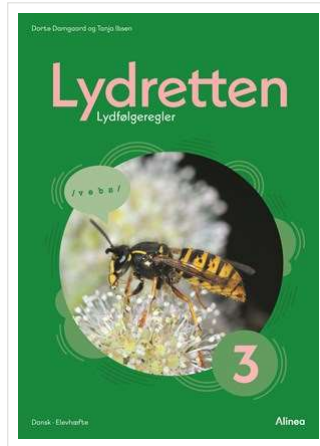

Stavehjælp til ordblinde og sprogsvage elever

Af: Karen Porsborg Nielsen

Alle lærere vil møde elever, som har brug for støtte i stavningen. Dette materiale er en god hjælp, og lærervejledningen bør være til rådighed på alle skoler.

"Lydretten" er et materiale, som er udarbejdet ud fra den progressive staveudvikling, som Mette Ziegler har beskrevet. Forfatterne bygger på deres erfaringer fra Ordblindestitutet. Både ordblinde og andre elever gennemgår samme udvikling, som kan beskrives i fire trin, nemlig forståelse for og beherskelse af sproglig opmærksomhed, lydret stavning, lydføleregler og morfemer. Derfor kan materialet anvendes både til specialundervisning og i almindelige klasser.

Det har i mange år været praksis at arbejde med sproglig opmærksomhed, når man underviser skolebegyndere, men i dette materiale finder man en meget bevidst opbygning af stoffet, og læreren får præcis anvisning på, hvordan de sproglige fonemer forklares og forstås. Første trin i den sproglige forståelse er forskellen på lydrette og ikkelydrette ord, og der arbejdes med stavelsesdeling af tostavelsesord. Det første elevhæfte starter øvelser, hvor e skal identificeres i forhold til enten e- eller øh-lyd. Derefter øves der ord, som indgår i en diktat om en ferie på Bali, og diktaten kan skrives på to niveauer. Diktaten starter sådan: "Nu har jeg været på Bali i en uge, og den varme sol skinner dagen lang. Det er dejligt, når der kommer en let brise". Selvom man ikke har været på Bali, kan de fleste med fryd sætte sig ind i denne følelse.

I det sidste af de fire elevhæfter arbejdes der til sidst med præfikser, suffikser og afledning, og der findes tre sværhedsgrader af diktaten, som afslutter arbejdet med dette stof. Til at anskueliggøre progressionen i teksterne er her starten af den sidste diktat: "I det gamle Egypten blev katten anset som et helligt dyr, der stod guderne nær. Det var strafbart at aflive katte, og flere blev balsameret, når de døde". Vi får her et eksotisk indblik i en anden kultur, som eleverne på dette trin vil finde spændende.

Med min baggrund som lærer i almindelige klasser vil jeg gerne anbefale materialet til klasser med en del elever, der har en svag sproglig baggrund. Lærervejledningen bør være til rådighed på enhver skole, så læreren kan få funderet sin egen viden på området og kan inddrage disse principper i sin undervisning. Det oplyses i forordet, at cirka syv procent af den danske befolkning er ordblinde, så alle lærere vil komme ud for elever, der har brug for systematisk støtte i deres staveudvikling. Det er så op til læreren at afveje, om klassen har brug for hele dette meget grundige materiale, eller om en mere sporadisk undervisning i stavning vil være mere formålstjenligt for de konkrete elever.

Fakta

Titel

Lydretten

Forfatter

Dorte Damgaard, Tanja Ibsen

Pris

98,75 kroner stykket

Sider

48-68 sider

Type

Hæfte 1-4

Forlag

Alinea

Pris

1.125 kroner

Sider

216

Type

Lærervejledning